

sneg in kakó se jé in pije zunaj Ljubljane. Sedel sem na zadnjem vozu, in samo ob sebi je umevno, da smo najprej opravljali tiste, ki so se vozili pred nami, potlej sebe in naposled tiste, ki so ostali v Ljubljanski megli in nje najbližji okolici. Beseda je dala besedo, in moj tovariš je dejal med drugim tudi takó-le: „Veste, gospica W. in Z. (to torej ni veljalo meni!) Kakó delim jaz ljudi?“ — „No, kakó!“ — „Čujte: ljudje so ali ljudje ali živali ali zverí!“ — Brrr, huda sodba, tovariš moj, mislil sem si ter si zapisal ta rek za ušesa, da ga ne zabim. In zabil ga nisem in danes ga bodem sam rabil. Oprosti mi pa, dragi tovariš, da se baham s tvojo modrostjo! Saj veš, da nečem biti junak basni „Sraka in pavovo perje!“

III.

Bog je položil sleharnemu človeku pri njega rojstvu isti neprecenljivi dar v prsteno ječo — dušo. Vzgajanje tega pravega in jedinega človekovega bitja je izročil človeku, pred vsem materi. Mati je, ki mora prva skrbeti, da ne okuži otroške duše, da jo okiti z vrlinami in čednostmi, da jo priveže náse in da ji učvrsti zlate nauke, katere sadi vanjo goreča nje ljubezen. Ta ljubezen pa izvira iz materinega čustva in mišljenja. Sama blaga, vzvišena v pojmu o človeškem življenji, bode skrbela, da ta blagost in vzvišenost postane polagoma otrokova last. Ni treba nikakega prigovarjanja, v nji deluje srce, ki bije za otrokovo blaginjo in v tej vzgoji jo navdušuje domišljivost, katera ji kaže ljubega sinka ali ljubljeno hčerko, spoštovano in cenjeno v poznih časih, ko bode živel sam ob sebi in blagoslavljal ljubeče v Bogu počivajoče materino srce! — Take misli razplamené v materi sleharni čut v veliko ljubezen. In ako ob nji skrbno ne čuje razum in strogost ter zadrževanje samega sebe, kakó lahko je mogoče, da zavlada v vsem materinem delovanji slepa ljubezen, katera je otroku kvarnejša, nego-li vzgoja brez najmanjšega znaka roditeljeve ljubezni!

(Dalje prih.)

E. Gangl.

Književnost.

Knjižnica za mladino. Tretji snopič „Knjižnice za mladino“ prinaša na prvem mestu „Petdeset basnij za otroke“. Zložil W. Hey. Poslovenil Anton Funtek. Od 25. strani naprej pa beremo 29 pesnij, katere je zložil Anton Funtek ter jih krstil s skupnim imenom „Iz mladih dnij.“ Berilo je skozi in skozi zabavno, kratkočasno, resnično za mladino. Prvih petdeset basnij obira živali vse po vrsti. Kakor v navadi, ne beremo tu direktnih moralnih naukov, kakoršni nimajo na otroka toliko vpliva, kakor pa oni, katere si sam iz basni poišče. Malo je takih sestavkov v naših knjigah za mladino, kakor je n. pr.: Jagnje (str. 20.), Ptíč (str. 21.), Golobček (str. 23.), Pogača in kruh (str. 31.) i. t. d. Vsekako gre pohvalna beseda Antonu Funtku, kateri je basni res spretno in dovršeno poslovenil. — Funtkove izvirne pesmi „Iz mladih dnij“ (največ pona-

listnjene iz „Vrtea“) so izborne, otroškemu duhu do cela primerne in razumne. Jezik teče gladko, saj ga ima malokdo takó v oblasti, kakor Funtek. Reči smemo, da jih bode mladina zelo rada brala in se jih tudi na pamet učila ter jih morda pri svojih igrah uporabljala. (Vesela godba; Vojaki; Pózor, četa!) „Ne vemo pa, kateri izmed pesmij bi dali prednost. Lep je „Angelj varuh“, še lepši „Oltar“, krasen „Pastirček“, „Dan“ . . . Kratko rečeno: Knjižnica za mladino prinašaj takó¹⁾ berilo in pridobila si bode mnogo čitateljev in naročnikov. To ji od srca želimo!

G.

Pomladni glasi posvečeni slovenski mladini. Uredil in založil Francišek Finžgar. V Ljubljani, 1895. Tiskala katoliška tiskarna. 5 zvezek. Cena trdo vezanemu izvodu 35 novcev, broširanemu 25 novcev. Po pošti 5 novcev več. Število mladini namenjenih spisov se zadnji čas v nas precej hitro množi, a žal, da kvalitativno ni vse tako kakor bi moralo biti. Ta snopič „Pomladnih glasov“ nas je pa zelo oveselil, kajti odlikuje se tako po vsebini kakor po obliki, zato priporočamo „Pomladne glase“ roditeljem in mladinoľjubom prav toplo. Razven prvega dobiti so še vsi ostali zvezki. Naročuje se lahko tudi v semenišču pri semenškem duhovniku, č. g. Fr. Finžgarju.

Wolf-Pletersnikovega slovarja je izšel 18. sešitek ter prinaša gradivo od besede „sédmič“ do „spisnica.“

„Jugoslavjanski Stenograf i Glasnik“. Št. 3 ima to-le vsebino: Hrvatski salon; Tehnika in kultura; Plovdiv; Kulturno zgodovinske novine; Raznoterosti; Dimitrije Bođi; Armijata i stenografijata; O početku i razvitku stenografije u Hrvatskoj; Kameralna stenografija; O pisalnih strojih; Stenografičeskoto buro; Stenografičeskata statistika; Stenografske novine; Iz drugih dežel; Književnost; „Stenograf“ ima jako raznovrstno vsebino. Ilustracije so krasne.

Domu in ljubezni. Besede E. Gangl-ove. Za moški zbor in tenor solo uglasbil ter pevskemu zboru »Glasbene Matice« poklonil Anton Nedvěď. Cena: partitura s štirimi glasovi á 60 kr., posamezni glasovi á 5 kr. Dobiva se pri skladatelji, Knežji dvorec, II. nadstr. Vsako pomnoževanje je po zakonu prepovedano. V Ljubljani, 1895. Založil skladatelj. — Tisek R. Miličeve tiskarne. To je najnovejše delo našega nevtrudljivega skladatelja. Ime Nedvědevo nam je najboljši porok, da je skladba izborna, zato jo prijateljem slovenske pesmi najtopleje priporočamo, tembolj, ker je delo skladatelj sam založil in je cena res zelo nizka.

Naši dopisi.

Iz Leskovca. Že več let zaporedoma spominjala se je naše revne šolske mladine visokorodna gospa grofinja Ana Auersperg, ter obdarovala po več revnih otrok s toplo zimsko obleko. Pretečeno jesen pa se je preselila blaga dobrotnica s svojo spoštovano obitelji na Dunaj. Stariši revnih otrok, kateri so se bili take podpore hitro privadili, oglašali so se pri šolskem voditeljstvu in prosili, da jih isto priporoči blagi dobrotnici. Pa odhajali so žalostni, ker so zvedli, da je dobrodelna gospa ostavila naš kraj in da se od nje letos ni nadejati podpore. Našli pa smo, hvalo Bogu, družega dobrotnika v osebi našega visokochastitega gospoda dekana dr. J. Sterbenca. Visokodušno se je letos pa on spomnil revne naše mladine ter dal napraviti 15 učencem novo obleko. Lahko si misli vsakdo, kako ponosno so skakljali dečki, ko so se prelevili od nog do glave ter zamenili svoje stare capice za lepo novo obleko, vsaki proti svojemu domu. Hvala Vam torej lepa, blagodušni gospod podpiratelj naše revne šolske mladine. Bog Vam povrni stoterno, kar ste storili našim revčekom, kateri so prevelicega veselja prevzeti skoro gotovo še pozabili

¹⁾ Pri oceni takega berila, oziroma jezika, so gotovo vsi kritiki in „kritikuši“ jednega mnenja in nihče nima prilike „izjavljati se na vsa usta“, o sposobnosti pisateljevi in kritikovi, oziroma „kritikuševi“. *Uredništvo.*